

Information till boende, anhöriga och personal vid särskilt boende för äldre.

Det är vanligt att äldre har bakterier i urinen

Nästan hälften av de som bor på särskilda boenden för äldre, har bakterier i urinen utan att ha symtom som sveda eller urinträngningar. Dessa bakterier är oftast snälla och ska inte behandlas med antibiotika. Tillståndet kallas asymtomatisk bakteriuri (ABU) och innebär inte samma sak som att ha urinvägsinfektion = blåskatarr.

Allmänna besvär kan ha många andra orsaker än urinvägsinfektion

Ökad trötthet, oro, förvirring och nedsatt aptit ansågs förr höra ihop med urinvägsinfektion, liksom grumlig och illaluktande urin. Ny forskning visar att dessa besvär oftast har andra orsaker, till exempel att personen druckit för lite vätska, fått biverkningar av läkemedel eller att förändringar nyligen skett i omgivningen.

Helhetsbedömning viktig

När en äldre människa blir trött, orolig eller förvirrad bör det göras en helhetsbedömning av hälsotillståndet. Det är viktigt att inte missa andra orsaker till besvären eller att misstolka dem som urinvägsinfektion.

Antibiotika ska inte användas i onödan

Den normala och skyddande bakteriefloran i kroppen påverkas alltid av antibiotika, och det kan innebära att kroppens eget skydd mot infektioner blir sämre. Därför bör inte snabbtest med urinstickor tas rutinmässigt eftersom de även vid ABU påvisar bakterier. Svaret vilseleder och kan misstolkas som urinvägsinfektion och antibiotika ordinerar i onödan. Risken

ökar för att motståndskraftiga bakterier utvecklas, som i sin tur kan orsaka svårbehandlade infektioner. Antibiotika kan också utlösa biverkningar som diarré, vilket är påfrestande för äldre och sköra personer. Om antibiotika bara används när de verkligen behövs och gör nytta, bevaras dessutom kraften i antibiotika för framtiden.

Antibiotika kan behövas vid urinvägsinfektion

Vid nytillkomna besvär när man kissar, som täta trängningar och sveda eller smärta, med eller utan feber kan orsaken vara urinvägsinfektion. Då kan antibiotika hjälpa för att lindra besvären. Om man inte har feber går det bra att vänta några dagar eftersom urinvägsinfektion utan feber är ett ofarligt tillstånd som ofta går över av sig själv. Urinprov ska bara tas efter omsorgsfull bedömning av läkare om misstanke finns på urinvägsinfektion och där andra tänkbara orsaker är uteslutna.

Som patient, anhörig och omvårdnadspersonal är det bra att känna till att äldre ofta har bakterier i urinen som inte behöver behandlas med antibiotika.

Resistenta bakterier är ett av de största hoten mot världshälsan. Vi har själva bjudit in dem genom att använda antibiotika för ofta och många gånger i onödan.

Rusta dig med kunskap!